

O țară în care agricultura ocupa peste 85% din forța de muncă a țării, înainte de construirea industriei în deceniile de socialism (1965-1989), avea nevoie de un învățământ agricol preuniversitar dezvoltat. Acesta trebuia să califice fiii țăranilor pentru „brazda țării” și administrarea gospodăriei în cooperatie. Proiectul guvernării de atunci prevedea dezvoltarea fermelor prin comasarea micilor proprietăți. Simultan, se producea și absorbția forței de muncă din mediul rural în industrie. Niciun guvern înainte de anul 1945 nu și-a propus un program special în acest scop. Astfel că România a rămas o țară rurală, în timp ce în Europa se făceau mari eforturi de industrializare și dezvoltare urbană. În acele vremuri, timp de un secol (1850-1945), proprietatea latifundiară boierească din România a fost o frână puternică împotriva dezvoltării țării, prin slaba capacitate de administrare și investire pentru progres. Ca rezultat, în anul 1945, România avea 4000 de tractoare pentru a lucra 9,5 milioane ha teren arabil și peste 2 milioane analfabeți. Nu avea industrie, amenajări în teritoriu, șosele, electricitate, canalizări, iar casele din mediul rural erau în bună parte acoperite cu stuf, draniță sau chiar paie și nu aveau dușumele. Este bine să știm de unde am pornit și să oferim o apreciere realistă asupra celor ce s-au realizat până în 1990. România s-a dezvoltat în 25 de ani (1965-1990), nu în „50 ani de comunism”.

După reforma învățământului din anul 1948 și în perspectiva cooperativizării agriculturii, învățământul agricol preuniversitar a primit o dezvoltare sistematică și constantă, astfel că, în 1975 funcționau în jur de 150 „grupuri școlare agricole”, față de 34 școli profesionale și 14 medii tehnice existente, în anul 1948. Între școlile noi, înființate pe „ogor” liber, care au adus calitate învățământului agricol preuniversitar, sunt cele construite pe lângă stațiunile de cercetări pentru cultura

porumbului, aflate sub egida Institutului de Cercetări pentru Cultura Porumbului, ICCP Fundulea, între care amintim liceele agricole de la: Fundulea, Podu Iloaiei, Livada (Maramureș), Dăbuleni, Timișoara ș.a.

Înființarea unei școli agricole pe „teren gol” devine, în final, o operă când reușita este deplină. În acest scop, se cere respectarea programului de dezvoltare, unde un merit mare revine celui care a coordonat activitatea până la sunetul clopoțelului, când elevii și părinții inundă curtea și culoarele noului edificiu. Aceste clipe de înălțare, această satisfacție a trăit-o profesorul agronom Nicolae Cerchez în 1964, la începutul anului școlar. Atunci și-a deschis larg ușile pentru fiii satelor din județul Iași și din cele vecine, Școala Agricolă de la Podu-Iloaiei, de pe lângă Stațiunea de Cercetări Agricole. Profesorul dr. Nicolae Cerchez a fost ctitorul acestei instituții. I-a dat personalitate, a ancorat-o în modernitate prin așezarea ei pe principii moderne de funcționare, în scopul bunei pregătiri profesionale a elevilor și formării *cetățeanului*, care era *copilul în teniși* crescut în satele noastre.

În același timp, una dintre problemele importante ale învățământului agricol era dezvoltarea didactică în domeniul pregătirii de specialitate a elevilor, unde moștenirea era foarte săracă. Între profesorii agronomi care s-au preocupat peste 40 de ani de metodică didactică pentru învățământul agronomic cu merite incontestabile, profesorul N. Cerchez a fost recunoscut ca lider în plan național. El a dat un statut respectat acestui domeniu prin zecile de lucrări elaborate pe baza cercetărilor în *ogorul propriu*, adică în timpul activității sale efective de dascăl erudit și director de școală. O asemenea personalitate o putem oferi ca model pentru generațiile ce vin, care au datoria să-și asume răspunderea pentru progresul națiunii noastre, așa cum au făcut înaintașii.

Nicolae Cerchez s-a născut la 11 ianuarie 1930, în

comuna Deleni, județul Vaslui. Era fiul familiei de țărani Ioan și Elena Cerchez, descendenți din răzeși cu ascendenți cunoscuți din secolul al XVIII-lea. Nicolae Cerchez a învățat clasele primare în satul natal cu învățătorul Dumitru Pleșu, care a fost un model, o icoană pentru educația fiilor satului și luminarea sătenilor, așa cum erau cunoscuți dascălii până la mijlocul secolului XX. În anul 1942, în condițiile războiului, a urmat Liceul comercial din Huși, apoi Liceul comercial din Ploiești, unde a fost ocrotit și îndrumat de către un unchi al său, obținând bacalaureatul în anul 1950. Să nu uităm că în acei ani, liceul comercial era o școală foarte prețuită, iar fiii de țărani care ajungeau pe băncile lui erau rarități. Această școală i-a marcat evident unele trăsături formative ale personalității sale: corect, punctual și eficient în activitățile de orice fel.

În aparență, lipsa de perspectivă a profesiilor în domeniul contabilității și statisticii, într-o economie distrusă de război, l-a determinat pe N. Cerchez să susțină examen de admitere la Facultatea de Agronomie din Iași, în anul 1950. Aici, a avut marea șansă de a avea între dascăli, unii dintre cei mai reprezentativi profesori ai școlii agricole superioare ieșene. Între ei se aflau Ștefan Popescu, Constantin Oescu, Ștefan Bârsănescu, Agricola Cardaș, Constantin Sandu-Ville, Nicolae Bucur, care au rămas nume ilustre în istoria învățământului agricol românesc. Deși se afla în graficul normal al vârstei de școlarizare, studentul N. Cerchez a dovedit un ridicat grad de maturitate, format în condițiile grele ale războiului, pe care generațiile de azi cu greu le-ar putea închipui. Pe această linie, lipsa informației corecte, întotdeauna induce o anumită lipsă de interes pentru trecut.

Încă din timpul studenției, N. Cerchez a fost atras de domeniul geneticii și ameliorării plantelor. În condițiile postbelice, când unele postulate ale geneticii veneau în

contradicție cu principiile comunismului, această știință era în dizgrația autorităților, iar cei interesați de activitate au întâmpinat, pentru mulți ani, dificultăți dintre cele mai mari. Chiar la absolvirea studiilor agronomice, în anul 1954, inginerul agronom Nicolae Cerchez a fost angajat ca asistent la „*Catedra de Genetică și Ameliorarea plantelor*” din *Institutul Agronomic Iași*. Era catedra organizată de profesorul Ștefan Popescu, începând din anul 1927, dar care era de curând părăsită de către ilustrul dascăl (1949), în urma presiunilor politice. A fost primit acolo cu o căldură protectoare de către profesorul Dumitru Cărăușu.

Conștient de importanța acestei științe, tânărul asistent N. Cerchez a pus la dispoziție dorința și capacitatea de a fi util în cercetările catedrei. Între problemele studiate atunci, se aflau: ameliorarea dovleacului cu semințe golașe, crearea unor noi soiuri de viță de vie rezistente la filoxeră, la mană etc. Experiența sa de aici i-a inspirat mai târziu subiectului tezei de doctorat, susținută în anul 1968 la Institutul Agronomic București, sub conducerea profesorului Nicolae Giosan, cu titlul „*Cercetări privind fenomenul heterozis la tomate (Lycopersicum esculentum)*”, prin care a adus o contribuție originală în ameliorarea tomatelor.

După o activitate de cinci ani, care i-a conferit o formație universitară valoroasă, N. Cerchez a primit statut de lector la Catedra de Genetică a „Facultății de Științe Naturale” din Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași (1960-1961).

Încheierea colectivizării agriculturii a impus necesitatea trimiterii agronomilor ca specialiști în noile cooperative agricole, care, pentru moment, aveau doar o firmă oficială. Organizarea lor și aplicarea tehnologiilor prin activitatea agronomilor și personalului calificat a durat circa 10 ani. Se poate spune că, în 1972, cooperativele agricole exploatau pământul țării la nivel net superior perioadei

antebelice. Nedreptățile privind repartitia bunurilor obținute către țărani însă au persistat până în anul 1989, dar, în paralel, s-au realizat producții agricole care acum constituie un țel imprevizibil de atins în viitorii 10-15 ani ca producție globală în România. Este aproape imposibil de prevăzut un termen.

Lectorul universitar Nicolae Cerchez a făcut parte din marele val de agronomi care au fost „trimiși” în CAP, iar timp de doi ani a lucrat la gospodăria din Deleni, jud. Iași. Aici a organizat fermele unității și a condus procesele tehnologice, având o contribuție recunoscută la funcționarea ei, dovedind o voință și un efort de muncă demne de urmat ca model (1961-1963).

La reînființarea școlilor tehnice agricole, în anul 1963, tânărul inginer avea o experiență didactică și de producție, care se constituiau în premise certe pentru o rodnică activitate didactică. A fost numit profesor și director la Centrul Școlar Agricol Iași, transferat apoi în comuna Podu-Iloaiei, pe lângă Stațiunea de Cercetări Agricole, în toamna anului 1964. Acesta a fost începutul de drum pentru cariera didactică în învățământul agricol preuniversitar, în care prof. N. Cerchez a avut o activitate de aproape 45 de ani, prin care s-a remarcat ca un lider făuritor în didactica învățământului agricol, fiind un director cu realizări excepționale.

Istoria îl va consemna pe profesorul N. Cerchez ca întemeietor recunoscut cu merite deosebite, al Școlii Agricole de la Podu Iloaiei, unde a fost profesor exemplar și un director remarcabil. A înființat această școală pe *teren gol*, alături de sediul Stațiunii de Cercetări Agricole, așa cum recomandase profesorul N. Grosau, directorul general al Institutului Central de Cercetări Agricole al țării, autorul reformelor în cercetarea agricolă din perioada postbelică. Aici a proiectat amplasarea construcțiilor școlare și a supravegheat construirea lor,

apoi dotarea materială și cu mijloace didactice, ajungând, în numai câțiva ani, o unitate modernă de învățământ agricol.

În acest proces complex de evoluție, directorul N. Cerchez a avut o preocupare și o contribuție model în organizarea procesului didactic. Obiectivul central l-a constituit pregătirea elevilor pentru profesia agricolă aleasă. Crearea mediului formativ prin înființarea de laboratoare, folosirea unei baze diversificate de instruire practică, alături de grija pentru alegerea personalului didactic după criteriul valoric, au contribuit la înregistrarea unor rezultate remarcabile în timp scurt. Prima dovadă în acest sens a fost reușita absolvenților de liceu în facultățile de agronomie după anul 1970, care, în unele cazuri, au avut o reușită de peste 70% din efectivele claselor. În același timp, unitățile agricole unde au ajuns absolvenții și-au declarat mulțumirea față de calitatea muncii prestate de ei, în fermele de producție, ca tehnicieni sau muncitori calificați.

În activitatea didactică, a realizat o atmosferă de muncă programată prin proiecte diversificate. Organizarea procesului didactic după orar de instruire și pregătire practică, organizarea și funcționarea cabinetelor metodice și de investigație didactică au dat calitate și personalitate colectivelor de profesori. Mulți profesori tineri formați în colectivele de la Podu-Iloaiei au ajuns membri prețuiți în colectivele marilor licee din Iași: E. Racoviță, C. Negruzzi, Informatică, Economic. Între aceștia se află: Maria Trandafir (Lb. română), Ilie Trandafir (matematică), Hareta Tomița (biologie-geografie), N. Nedea (biologie), Mârșanu G. (matematică), T. Dateș (fizică).

Încă din anii 1970, prof. N. Cerchez a pus problema înscrierii capacităților de execuție practică într-o meserie agricolă, în certificatul de absolvire, ca anexă la diploma de bacalaureat, oferind o idee care nu s-a mai realizat

până acum. În acei ani, la Liceul Agricol din Podu Iloaiei se practica evaluarea elevilor prin teste, se practica învățarea lecției în cursul orei, pe bază de schemă și material didactic în program dirijat de profesor, iar proba practică era un obiectiv central al examenului de absolvire. Această perioadă, din 1963 până în septembrie 1975, a fost cea mai rodnică în activitatea profesorului și eminentului director N. Cerchez, îi conferă statutul de ctitor al Școli Agricole – Podu Iloaiei.

În perioada 1975-1996, anul pensionării, a continuat activitatea de profesor și director la Grupul Școlar Agricol Miroslava, jud. Iași. Deși a avut aici o activitate fragmentată, în fiecare etapă a obținut rezultate remarcabile, în spiritul său de programator al *„lucrului bine făcut”*. A organizat un laborator modern de biologie la nivelul marilor licee din Iași. Ca director a construit un corp de școală cu forțe proprii, iar cu sprijinul Trustului Central IAS subordonat la Ministerul Agriculturii, a amenajat „Palatul Olga Sturdza” ca „Muzeu al Agriculturii din Moldova”, care s-a instituit ca o realizare de interes național. Cele peste 2000 de exponate au fost adunate prin activitatea îndelungată (15 ani) a profesorului de istorie și filozofie Dumitru Bunea, care a devenit unul dintre cei mai valoroși manageri de școală din jud. Iași după anul 1996. La cele arătate se adaugă construirea fermei zootehnice școlare, după principiile funcționării pentru instruirea elevilor în procesul didactic. Aceasta rămâne dovadă peste timp cu privire la interesul său permanent de a asigura o pregătire profesională, care să deschidă drumul elevilor spre munca productivă.

Simultan cu activitatea didactică, dr. N. Cerchez a efectuat o muncă de cercetare sistematică. Tematica abordată în acest domeniu a fost aleasă din domeniul biologiei cu aplicații în agricultură, din domeniul metodicii didactice, pedagogiei și a managementului școlar.

Publicațiile rezultate prin efortul de peste 40 de ani de activitate se constituie într-o operă originală prin care a contribuit la dezvoltarea domeniilor abordate, unde a deschis căi noi. Aportul său în acest sens rămâne concentrat în 66 studii, cercetări, articole științifice și cărți, din care: două cărți privind metodologia învățământului agricol, trei cărți de management școlar, un manual de liceu, 26 articole științifice în domeniul „Biologie teoretică și aplicată” din care trei articole publicate în Franța în anii 1968, 1986, 1989, 34 articole de pedagogie specială și metodica predării specialităților agronomice.

Timp de 34 ani, Nicolae Cerchez a abordat teme de biologie teoretică și aplicată. Între lucrările cu aplicații în agricultură, se disting: *“Variația conținutului de substanță uscată acumulată în timpul zilei la câteva forme de porumb determinate genetic”* (1960), *“Contribuții la cunoașterea normei de reacție a unor descendențe consangvinizate de porumb”* (1966), *“Contribuții cu privire la producerea seminței hibride de tomate”* (1963).

Articolele de biologie teoretică publicate de profesorul N. Cerchez în colaborare cu academicianul Vasile Mârza au adus o deosebită contribuție în prezentarea unor cunoștințe de bază din genetică, într-o perioadă când bibliografia în acest domeniu era foarte săracă. Acest fapt este ușor de observat din titlurile acestor materiale: *„Charles Naudin, pionier al biologiei contemporane”* (1967), *“Charles Darwin și perioada preclasică a științei eredității”* (1975), *„Opera lui Charles Darwin și unele probleme ale geneticii clasice”* (1973), *“Statistical analysis in Charles Darwin searches of living”* (1986, 1989).

Domeniul care i-a adus recunoașterea profesorului N. Cerchez ca personalitate reprezentativă cu statut de lider este *pedagogia și metodica didactică*. Pentru acest domeniu a avut o înclinație naturală și a muncit fără

odihnă peste 40 de ani, aducând contribuții în mod teoretic și practic, înscriindu-se astfel în rândul celor mai importanți reprezentanți ai acestui domeniu din învățământul agricol. Lucrarea sa, *„Introducere în Pedagogia agricolă”* (1982), este a doua lucrare publicată în țară după cea a profesorului Ștefan Bârsănescu sub titlul *„Pedagogia agricolă”* (1946). Această lucrare alcătuită din trei părți distincte a fost inspirată din realitatea practică a vremii și a oamenilor ei, cu scopul de a realiza o educație superioară populației ocupate de sfera agriculturii. Partea I a lucrării sub titlul *„Probleme generale ale educației agricole”* se referă la situația din agricultură și pregătirea forței de muncă, obiectivele educației agricole, organizarea educației agricole. Partea a II-a tratează *„Pedagogia învățământului agricol”* (procesul de învățământ agronomic, organizarea lecției în procesul de învățământ agricol, activitatea educativă în învățământul agronomic, organizarea unității de învățământ agronomic).

O parte originală o reprezintă *„Educația agricolă a adulților”*, în care se dau orientări sistematice asupra pregătirii continue. Este acea îndrumare prin care oamenii, din orice domeniu, trebuie să accepte că în lumea modernă, perfecționarea profesională trebuie să fie un obiectiv permanent. Ideea a fost greu acceptată de generațiile ce trec, care aveau deviza *„să termine cu școala ca să nu mai aibă de învățat”*.

Parcurgând această lucrare, constatăm o excelentă sistematizare, un conținut științific și de îndrumare practică de mare densitate, un limbaj clar, modern și ușor de înțeles; este o lucrare de mare valoare, un model pentru scrierile viitoare.

Putem spune că prof. Nicolae Cerchez a avut o preferință specială pentru cercetare și aplicație în metodică pedagogică, iar temele studiate de el au adus

contribuții originale în domeniu. Fără îndoială, lucrarea sa de mare succes a fost „*Metodica predării disciplinelor agronomice*”(1983), având drept colaboratori - autori pe P. Batiș, I. Bolog și V. Peștean. Ea a stat la baza instruirii metodice a profesorilor ingineri din școlile agricole timp de aproape 20 de ani. Mai mult, lucrarea a fost foarte căutată și folosită de profesori de biologie, de fizică, de profesorii de chimie și de silvicultori. Metodele prezentate pentru tipurile de lecții instructive, lecții de laborator și lecții de instruire practică sunt valabile în bună măsură și în zilele noastre. A fost și este imposibil ca această lucrare să nu figureze în bibliografia tuturor documentărilor metodice, pedagogice și didactice publicate în ultimii 20 de ani, pentru domeniul învățământului agricol.

Între lucrările de cercetare din domeniul didacticii, se evidențiază „*Contribuții la tehnica determinării nivelului inițial de pregătire a elevilor într-un liceu agroindustrial*” (1977), care a adus decizia Ministerului Învățământului de a solicita evaluarea nivelelor de pregătire a elevilor din clasa a IX-a la început de nou ciclu școlar, în vederea înregistrării progresului de pregătire școlară. Enumerăm și alte lucrări care ilustrează originalitatea și varietatea investigațiilor sale în metodică: „*Consultanța și meditația, forme eficiente de sprijin al elevilor*”(1980), „*Probleme metodice de instruire în învățământul profesional agroindustrial*”(1982), „*O modalitate de introducere a interdisciplinarității în învățământul liceal seral*”(1989), „*Aspecte metodice ale interdisciplinarității învățământului agricol*”(1985).

Managementul școlar a fost un domeniu de permanentă preocupare a profesorului N. Cerchez. Sub influența chemării sale native de manager și conștient de importanța acestei funcții în procesul didactic, a oferit un conținut sistematizat acestei activități. Mai mult, s-a străduit și a reușit să lase lucrări care au îmbogățit

conținutul și practica acestui domeniu în care a activat 17 ani.

Lucrarea sa, „*Managementul școlar*”, elaborată cu Emanuela Cerchez (Mateescu), (1995), este una din primele lucrări de acest gen publicate în România, având o reeditare și în anul 2000. A urmat apoi „*Curs de Management școlar*”, pentru IDD, editat de Universitatea „Al. I. Cuza”, adresat participanților la cursuri postuniversitare.

După pensionarea sa în anul 1996, dr. N. Cerchez a fost solicitat ca profesor *asociat* pentru pregătirea studenților în domeniul didactic, prin cursuri și aplicații practice la Universitatea Agronomică Iași. Dar oficial, a fost profesor asociat și director al Centrului de Formare Profesională în Agricultură (CPPPA), cu scopul formării continue.

Această activitate, prestată cu toată competența și pasiunea, a contribuit la formarea a peste 200 studenți pentru munca didactică. În această activitate, a elaborat „*Ghid pentru completarea caietului de practică pedagogică*” (1996), „*Caiet de practică pedagogică pentru studenți*”, în 2000. Prof. Dr. N. Cerchez a adus o contribuție de excepție la dezvoltarea didacticii pentru învățământul agricol, prin elaborarea lucrărilor „*Metodica predării disciplinelor agronomice*” (didactică specială agronomică) și „*Proiectarea didactică de specialitate*”(didactică specială agronomică) - partea a II-a, cu recomandări la „manualul de lucrări practice IDD”. Cu puțin timp înainte de plecarea sa la cele veșnice, a lăsat pentru noi și pentru generațiile viitoare o lucrare de sinteză asupra didacticii în agricultură, a cărei originalitate îi conferă un loc etern în bibliografia românească de specialitate. În mod sigur, ea are un loc și în lucrările de acest gen în plan mondial. A fost intitulată „*Didactica specialităților agricole*”(283 pg., 2005). Această lucrare, generos prefațată de academicianul

Valeriu D. Cotea, cuprinde șase capitole și anexe. Originalitatea și logica conexiunii conținuturilor dau o imagine generală a acestei excepționale lucrări:

- Capitolul I. *Noțiuni introductive* (de la metodică a unei discipline agricole, la didactica specialităților agricole; sistemul de învățământ agricol în România; conținutul de specialitate al învățământului agricol; curriculum și curriculum școlar pentru învățământul agricol);
- Capitolul II. *Mijloace de optimizare a procesului de învățământ agricol* (clarificări noționale; normativitate pedagogică în procesul de învățământ agricol; baza materială a învățământului agricol; metode didactice în procesul de învățământ agricol; organizarea clasei și dinamica acesteia în procesul instructiv-educativ agricol);
- Capitolul III. *Organizarea procesului de învățământ agricol* (activități didactice pregătitoare; desfășurarea activităților instructiv-educative);
- Capitolul IV. *Proiectele didactice folosite în învățământul agricol* (proiecte pe tipuri de lecție);
- Capitolul V. *Formarea formatorilor pentru educația adulților în mediul rural* (sistemul de educație continuă în mediul rural; procesul de educație agricolă a adulților);
- Capitolul VI. *Mentor și mentorat în învățământul agricol* (clarificări noționale; mentorat pentru formarea inițială a personalului didactic; mentorat în stagiul de formare a personalului didactic. *Anexe* (plan de activitate - model orientativ; ghid de observare și analiză; fișă de caracterizare psihopedagogică; fișă de evaluare a lecției finale mixte).

Aceste lucrări enumerate mai sus constituie un ghid sistematizat de formare „pas cu pas” a Inginerilor

agronomi, ca profesori pentru învățământul agricol. Prezentarea elementelor de curriculum, fazele prezentării didactice și modelele didactice agronomice reprezintă o sursă bibliografică absolut originală pentru cei doriți a se forma pentru învățământul agricol superior. În plus, lucrările sale de didactică constituie bibliografie de bază pentru activitatea didactică curentă în învățământul preuniversitar agricol.

Ignorarea lor de către MEC ar conduce, în mod sigur, la o lipsă de utilizare și ar constitui o gravă eroare.

Prof. dr. N. Cerchez a adus o contribuție de excepție în perioada 1995-2000, la elaborarea documentației de curriculum în Programul UE Phare VET-RO-9405, unde a elaborat 43 de module curriculare, respectiv 10 curricule numai pentru învățământul agromontan.

Activitatea sa efervescentă, cu relevante contribuții originalitate, a fost receptată încă din perioada de tinerețe, primind distincții didactice și de stat, ca recunoștință a valorii muncii depuse. Astfel, a fost distins cu titlul „*Profesor evidențiat cu insignă*” (1970), „*Medalia muncii*” (1971), „*Diploma de profesor fruntaș*” (1973), „*Medalia 25 ani de la Proclamarea Republicii*” (1972). Din nefericire, după 1990, distincțiile nu s-au mai atribuit pentru personalități ca prof. dr. N. Cerchez, dintr-o crasă indiferență a Ministerului Învățământului.

Fără îndoială, o activitate complexă de aleasă calitate și eficientă, așa cum a prestat în aproape 50 de ani, îi conferă profesorului doctor Nicolae Cerchez statutul privilegiat, care se exprimă și prin includerea sa în această lucrare. Dar să nu vă mirați că munca sa nu a fost remarcată de fostele conduceri ale învățământului sau cercetării. Nu veți găsi un inspector general școlar sau ministru, care să se gândească la faptul că profesorii cu studii tehnice pot ajunge la performanțe excepționale și

efectiv nici nu-i observă pe acești „ *contribuabili la progresul științei și didacticii*” cu valențe superioare unui profesor de cultură generală.

Pentru cei care l-au cunoscut sau au colaborat cu el, dar și pentru generațiile ce vin, prof. dr. N. Cercez rămâne cunoscut ca fiind ctitor în învățământul mediu agricol, cel mai important specialist agronom în metodică didactică din ultimele trei decenii ale secolului, specialist remarcabil în managementul didactic, părinte fondator al Școlii Agricole Podu Iloaiei.

Lista lucrărilor publicate de prof. dr. Nicolae I. CERCHEZ

Domeniul științelor educației Cărți

1. Introducere în pedagogia agricolă. Editura Ceres, București, 1982
2. Metodica predării disciplinelor agronomice. Editura Ceres, 1983
3. Fitotehnie. Manual pentru clasa a XH-a. Editura Ceres București (ediția I, 1985; ediția a II-a, 1989)
4. Management școlar. Ghid pentru directorii de școli. Editura „Spiru Haret”, Iași, 1995
5. Îndrumător pentru practica pedagogică a studenților. Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 1996 (ediția I)
6. Îndrumător pentru practica pedagogică a studenților / cursanților IDD. Editura „Ion Ionescu de la Brad”, Iași, (ediția I, 1997; ediția II-a, 1998; ediția a III-a, 1999; ediția a IV-a 2000)
7. Caiet de practică pedagogică. Editura „Ion Ionescu de la Brad”, Iași, (ediția I 1995; ediția a II-a 1996; ediția a III-a, 1997; ediția a IV-a, 1999, ediția a V-a, 2000; ediția a VI-a, 2001)
8. Management școlar. Curs pentru IDD. Editura Universității „Al. I. Cuza”, IDESC, Iași, 1999
9. Didactica specialităților agricole. Metodologia pregătirii pentru o meserie agricolă. Editura „Polirom” Iași, 2005

Studii și articole

1. Puncte de vedere asupra unor aspecte ale structurii sistemului de învățământ. Volumul „Orientări metodico-științifice”, Iași, 1974
2. Un model structural pentru învățământul generalizat de 12 ani în R.. S. România. Voi. „Orientări metodico-științifice”, Iași, 1974
3. Determinarea efectului feed-back în didacticometrie. Voi. „Orientări metodico-științifice”, Iași, 1974
4. Pregătirea cadrelor pentru agricultura modernă. Revista „învățământul liceal și tehnic profesional”, nr. 5, București, 1975

5. Contribuții la standardizarea evaluării progresului școlar. Revista de pedagogie nr. 4, București, 1976
6. Contribuții la tehnica determinării nivelului inițial de pregătire a elevilor într-un liceu agroindustrial. Revista de pedagogie nr. 7, 1977
7. Orientarea școlară și profesională - atribut de bază al liceelor agroindustriale. Revista de pedagogie nr. 3, 1980
8. Consultația și meditația - forme eficiente de ajutorarea a elevilor. Revista de pedagogie nr. 9, 1980
9. Forme de perfecționare psihopedagogică în învățământul liceal agroindustrial. Voi. „Perfecționarea activității metodice în școală”, București, 1980
10. Obiectivarea aprecierii personalului didactic. Revista de pedagogie nr. 9, 1980
11. Raportul dinfré competența și eficiența agronomică în perspectiva revoluției agrare din România. Voi. „Pregătirea profesională a tineretului”, București, 1981
12. Probleme metodice ale instruirii în învățământul profesional agroindustrial seral. Revista de pedagogie nr. 3, 1982
13. Baza de instruire practică agroindustrială a școlii rurale de 10 ani și implicațiile ei în formarea profesională agricolă. Revista de pedagogie nr. 8, 1982
14. Evaluarea activității personalului didactic și implicațiile ei privind inspecția școlară. Revista de pedagogie nr. 8, 1982
15. S.Aspects méthodologiques concernant Vinstruction par de cours du soir dans renseignement professionnel agro-industriel. Revue de pedagogie, București, 1983
16. Aspecte metodice ale interdisciplinarității învățământului agroin-dustrial. Revista de pedagogie nr. 8, 1985
17. Pregătirea intensiv-modulară la biologie In Liceul agroindustrial. Revista de pedagogie nr. 7, 1988
18. O modalitate de introducere a interdisciplinarității în

învățământul liceal. Revista de pedagogie nr. 9 (partea I), nr. 10 (partea II-a), 1989

\9. Programul managerial — instrument indispensabil în activitatea de învățământ. Revista de pedagogie nr. 7 - 8, 1991

20. Formarea școlară profesională în acord cu piața forței de muncă. Revista „Tribuna învățământului” nr. 52, 1993

21. Competiția competențelor - fundamentul oricărui program de restructurare a formării profesionale. Revista „Tribuna învățământului” nr. 12, 1994

22. Formarea profesională a agricultorilor - condiție fundamentală pentru agricultura românească în perioada de tranziție. Voi. Lucrări științifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 37, seria Agronomie, 1994

23. Restructurarea învățământului agricol vocațional în România și exigențele economiei de piață în perioada de tranziție. Voi. Lucrări științifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 37, seria Agronomie, 1994

24. Facultatea de Agronomie din Iași - centrul mondial de geneză a unei noi științe - Pedagogia agricolă. Voi. Lucrări științifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 38, seria Agronomie, 1995

25. Educația țaranului român - componentă imperios necesară a actualei reforme agrare, Voi. Lucrări științifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 39, seria Agronomie, 1996

26. Contribuții la obiectivarea evaluării didactice. Voi. Lucrări științifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 40, seria Agronomie, 1997

21. Învățământul deschis la distanță și pregătirea specialiștilor pentru agricultura modernă a României. Voi. Lucrări științifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 42, seria Agronomie, 1999

28. Echipa pedagogică - imperativ al implementării curriculum-ului în învățământul agricol preuniversitar. Lucrări științifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 42, seria Agronomie, 1999
29. Corelații funcționale între manualul de lucru și bibliografie în procesul de pregătire prin IDD. Lucrări științifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 44, seria Horticultura, 2001
30. Probleme ale învățământului agricol preuniversitar. Școala agricolă de la măreție la decădere. Revista „Agricultura României”, anul XV, nr. 3 (680), 2004

Personalități omagiate

1. Profesorul Ștefan Popescu - întemeietor al cercetărilor de ameliorarea plantelor în Moldova Volumul „10 ani de activitate științifică la Podu Iloaiei”, București, 1967.
2. Profesorul Ștefan Bârsănescu - întemeietor al pedagogiei agricole. Volum omagial editat de Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași 1985
3. Constantin V. Oescu - organizator al învățământului agricol la Miros lava. Volumul „Omagiu înaintașilor”, coordonator Acad. Valeriu D. Cotea, Editura „Ion Ionescu de la Brad”, Iași, 2002
4. Ștefan Bârsănescu și pedagogia agricolă. Volumul „Educația ieri - astăzi - mâine. Buletinul D. P. P. D. Iași. Editura Universității Al. I. Cuza”, Iași, 2001
5. Contribuția lui Ștefan Bârsănescu la crearea pedagogiei agricole. Volumul „Omagiu înaintașilor”, coordonator Acad. Valeriu D. Cotea, Editura „Ion Ionescu de la Brad”, Iași, 2002
6. Angelo Miculescu: Contribuții esențiale la perfecționarea învățământului agricol. Volumul „Angelo Miculescu - o viață dăruită ogorului românesc. Evocări. Antologie omagială coordonată de Alexandru Brad și

Teodor Marian. Editura Fundației Naționale „Satul Românesc”, București, 2004

7. Profesorul Nicolae Giosan - omul. Volumul Evocări. Antologie omagială coordonată de Alexandru Brad și Teodor Marian. Editura Fundației Naționale „Satul Românesc”. București, 2005

Domeniul Agrobiologiei

Biologie teoretică

1. Variabilitatea câtorva caractere și însușiri la specia *Cornus mas* L. în cadrul unor populații din apropierea orașului Iași (R. P. R.). Contribuții la metodica sistematicii infraspecifice. Analele Universității „Al. I. Cuza”, T. VI, fasc. 3, Iași, 1960

2. Variația conținutului de substanță uscată și a cantității de substanță uscată acumulată în timpul zilei la câteva forme de porumb determinate genetic. Analele Universității „Al. I. Cuza”, T. VI, fasc. 3, Iași, 1960

3. Contribuții la stabilirea condițiilor de aplicabilitate a metodei rondelilor în cercetări efectuate la porumb în câmp deschis. Analele Universității „Al-1- Cuza”, T. VIII, fasc. 2, Iași, 1962

4. Caracteristicile câmpului de variație individuală a greutateii probelor efectuate prin metoda rondelilor la frunzele de porumb. Analele Universității „Al. I. Cuza”, T. VIII, fasc. 1, Iași, 1962

5. Contribuții la cunoașterea normei de reacție a unor descendențe consangvinizate de porumb. Analele Universității „Al. I. Cuza”, T. XII, fasc. 2, Iași, 1966

6. Charles Naudin, pionier al biologiei contemporane. Revista „Natura” nr. 3, 1967

7. Charles Naudin, a pioneer contemporary biology. Journal, de botanique appliquee, T. XIV, nr. 10 + 11, Paris, 1968

8. Charles Darwin și perioada preclasică a științei eredității. Revista „Natura”, nr. 4, 1973

9. Opera lui Charles Darwin și unele probleme ale geneticii clasice. Revista „Studii și cercetări de biologie” Academia R.P.R., T. 25, nr. 4, 5, 6, 1973
 10. Observații cu privire la influența câmpurilor electromagnetice asupra desfășurării mitozei în rădăcinițele de *Vicia faba* L. Analele Universității „Al. I. Cuza”, T. XVIII, fasc. 1, Iași, 1972
 11. Metode statistice folosite de Charles Darwin în cercetările de biologie. Voi. „Știință, tehnică și civilizație umană”, Academia R.S.R., filiala Iași, 1983
 12. Statistical analysis in Charles Darwin searches of living. Revista „Noesis”, nr. 12, 1986 și nr. 14 1989. Travaux du Comitee Roumain
 13. Studiu introductiv și note la opera lui Gregor Mendel. Colecția „Clasicii științei universale”. Editura Academiei Române, București, 1994
- Biologie aplicată
1. Comportarea unor hibrizi de porumb în condițiile de la Ezăreni - Iași. Voi. „Lucrări științifice ale Institutului Agronomic” Iași, 1959
 2. Producerea și folosirea semințelor hibride de tomate. Revista de horticultura nr. 2. 1961
 3. Contribuții cu privire la producerea semințelor hibride de tomate. Revista de horticultura nr. 4, 1962
 4. Contribuții la cunoașterea biologiei fructificării la tomate. Analele Universității „Al. I. Cuza”, Iași, T. V -VII, fasc. 2, 1963
 5. Dependența eredității descendenței hibride la tomate de vârsta la încrucișare a elementelor reproducătoare. Revista „Studii și cercetări științifice”, T. XIV, fasc. 2, 1963
 6. Cercetări privind relația dintre vârsta florii mamă și descendența hibridă la tomate. Voi. Genetica nr. I, 1968
 7. Contribuții la aprecierea raportului dintre plantă și unele elemente ale mediului ei de viață exprimate sub forma indicelui Iz. Revista „Hidrotehnica”, voi. 14, nr. 5.

1968

8. Cercetări privind fenomenul heterosis la tomate (*L. esculentum* Mill). Nota I și Nota II, voi. Genetica nr II, 1971

9. Cercetări privind relația dintre vârsta plantei tată și descendența hibridă la tomate. Revista „Cercetări agronomice în Moldova” nr. 1, 1973

10. Cercetări privind stabilitatea fenotipică la porumb (*Zea mays*). Volumul „Orientări metodico-științifice” Iași, 1974

11. Rezultate experimentale obținute la soiul de fasole pentru păstăi și boabe „Galbenă de Moldova”. Revista „Cercetări agronomice în Moldova” nr. 2 (62), 1982

Brevete de invenție

Soi de fasole „Galbenă de Moldova”. Brevet nr. 82. 411 - 24. 12. 1982. Oficiul de stat pentru invenții și mărci (OSIM), București

Materiale de atitudine publicate

1. Lăsați școala ieșeană în pace! Publicat sub pseudonimul N. C. Domeanu. Ziarul „Opinia”, anul III, nr. 674, din 4 sept. 1992.

2. Agricultura în Franța. Convorbiri cu prof. dr. ing. Nicolae I. Cercez. Ziarul „Opinia”, anul III, nr. 591 din 12 mai 1992; 592 din 13 mai 1992, 593 din 14 mai 1993, 594 din 15 mai 1993

3. După lichidarea haotică a C.A.P.-urilor - distrugerea învățământului agricol și de industrie alimentară. Publicat sub semnătură proprie în ziarul „Vremea” nr. 193, anul II, 25 mai 1993

4. Un strigăt de peste Prut. Publicat sub pseudonimul Ion Negru. Ziarul „Vremea”, anul II, nr. 104, din 20 ianuarie 1993

5. Memoriu privind calificarea forței de muncă prin sistemul învățământului agricol. Publicat sub semnătură proprie în ziarul „Vremea” nr. 364, anul III, 18 februarie,

1994

6. Nu, nu aveți dreptate d-le Paul Niculescu Mizil.
Publicat sub semnătură proprie în ziarul „Vremea” nr. 661,
anul IV, 22-23 aprilie, 1995

(Polemica a avut mai multe faze: după articolul menționat,
P.N.M. a publicat un serial de șase articole ca răspuns,
intitulate generic „Dreptatea nu este subordonată
conjuncturilor politice”; la acestea am trimis un material
de răspuns pe care ziarul „Vremea”, la cererea mea, nu l-a
publicat, dar l-a înmânat lui P.N.M.; materialul se află în
manuscris dactilografiat în arhiva personală).

Situație statistică la 11. 01. 2005.

Total publicații științifice realizate: 71 din care:

Domeniul pedagogiei: 46

Cărți diferite 9

Studii și articole 30

Personalități omagiate 7 Materiale de atitudine 6

Domeniul agrobiologiei: 25

Biologie teoretică 13

Biologie aplicată 11

Brevete de invenții 1

